

Zadanie 1.02

Na mocy twierdzenia Pitagorasa kąt przy wierzchołku $\mathbf{0}$ jest prosty w.i.w.¹ gdy $|\mathbf{0A}|^2 + |\mathbf{0B}|^2 = |AB|^2$.

$$\begin{aligned} |\mathbf{0A}|^2 &= x_1^2 + y_1^2 \\ |\mathbf{0B}|^2 &= x_2^2 + y_2^2 \\ |AB|^2 &= (x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2 \\ &= x_2^2 - 2x_1x_2 + x_1^2 + y_2^2 - 2y_1y_2 + y_1^2 \\ &= x_1^2 + y_1^2 + x_2^2 + y_2^2 - 2y_1y_2 - 2x_1x_2 \end{aligned}$$

Zatem

$$|\mathbf{0A}|^2 + |\mathbf{0B}|^2 = |AB|^2$$

w.i.w. gdy

$$x_1^2 + y_1^2 + x_2^2 + y_2^2 = x_1^2 + y_1^2 + x_2^2 + y_2^2 - 2y_1y_2 - 2x_1x_2$$

w.i.w. gdy

$$0 = -2y_1y_2 - 2x_1x_2$$

w.i.w. gdy

$$0 = y_1y_2 + x_1x_2$$

Zadanie 1.03

Kąty $\angle AOB$ oraz $\angle COD$ są równe i mają miarę $\alpha - \beta$. Cięciwa okręgu oparta na danym kącie środkowym ma zawsze tę samą długość, więc $|AB| = |CD|$. Dokładniej $|AB| = |CD| = 2 \sin \frac{\alpha - \beta}{2}$

$$\sqrt{(\cos \alpha - \cos \beta)^2 + (\sin \alpha - \sin \beta)^2} = \sqrt{(\cos(\alpha - \beta) - 1)^2 + \sin^2(\alpha - \beta)}$$

w.i.w. gdy

$$(\cos \alpha - \cos \beta)^2 + (\sin \alpha - \sin \beta)^2 = (\cos(\alpha - \beta) - 1)^2 + \sin^2(\alpha - \beta)$$

w.i.w. gdy

$$\cos^2 \alpha - 2 \cos \alpha \cos \beta + \cos^2 \beta + \sin^2 \alpha - 2 \sin \alpha \sin \beta + \sin^2 \beta =$$

$$= \cos^2(\alpha - \beta) - 2 \cos(\alpha - \beta) + 1 + \sin^2(\alpha - \beta)$$

w.i.w. gdy

$$2 - 2(\cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta) = 2 - 2 \cos(\alpha - \beta)$$

w.i.w. gdy

$$\cos \alpha \cos \beta + \sin \alpha \sin \beta = \cos(\alpha - \beta)$$

Zadanie 2.07

$$\log_{10} 2 > 0,3 \iff$$

$$10 \log_{10} 2 > 3 \iff$$

$$\log_{10} 2^{10} > 3 \iff$$

$$\log_{10} 2^{10} > \log_{10} 10^3 \iff$$

$$\log_{10} 1024 > \log_{10} 1000$$

¹w.i.w. = „wtedy i tylko wtedy”

Ponieważ funkcja \log_{10} jest ściśle rosnąca², więc z faktu, że $1024 > 1000$ wynika, że $\log_{10} 1024 > \log_{10} 1000$.

Zadanie 2.10

$$\begin{aligned} x^{\frac{\log x + 7}{4}} &= 10^{\log x + 1} \iff \\ (10^{\log x})^{\frac{\log x + 7}{4}} &= 10^{\log x + 1} \iff \\ 10^{\log x \frac{\log x + 7}{4}} &= 10^{\log x + 1} \iff \\ \log x \frac{\log x + 7}{4} &= \log x + 1 \iff \\ \log x (\log x + 7) &= 4 \log x + 4 \iff \\ \log^2 x + 7 \log x &= 4 \log x + 4 \iff \\ \log^2 x + 3 \log x - 4 &= 0 \end{aligned}$$

Niech $z = \log x$.

$$\begin{aligned} z^2 + 3z - 4 &= 0 \\ \Delta &= 9 + 16 = 25 \\ z_1 = \frac{-3 - 5}{2} &= -4 \quad z_2 = \frac{-3 + 5}{2} = 1 \end{aligned}$$

Otrzymujemy dwa równania:

$$\log x = -4 \quad \text{oraz} \quad \log x = 1$$

Zatem

$$x = 10^{-4} = 0,0001 \quad \text{lub} \quad x = 10^1 = 10$$

Zadanie 4.02

$$A = \left(\frac{1}{2}, -7, -9 \right)$$

$$B = \left(\frac{7}{2}, -3, 3 \right)$$

$$\begin{aligned} |AB| &= \sqrt{\left(\frac{7}{2} - \frac{1}{2} \right)^2 + ((-3) - (-7))^2 + (3 - (-9))^2} \\ &= \sqrt{\left(\frac{6}{2} \right)^2 + 4^2 + 12^2} \\ &= \sqrt{169} = 13 \end{aligned}$$

Zadanie 4.03

Wszystkie proste równoległe do prostej opisanej równaniem $x - 7y + 5 = 0$ są opisane równaniami postaci $x - 7y + c = 0$. Szukamy takiej prostej, która zawiera punkt $(1, 1)$.

$$1 - 7 + c = 0 \quad \Rightarrow \quad c = 6$$

Prosta równoległa do $x - 7y + 5 = 0$ i przechodząca przez $(1, 1)$ jest opisana równaniem $x - 7y + 6 = 0$.

²Twierdzenie 2.7, punkt 7

Zadanie 4.04

Prosta równoległa do $x - 7y + 5 = 0$ i przechodząca przez punkt $(0, 0)$ jest opisana równaniem $x - 7y = 0$. Przykładowy punkt leżący na tej prostej otrzymamy podstawiając np. $x = 7$.

$$7 - 7y = 0 \quad \Rightarrow \quad y = 1$$

Stąd prosta $x - 7y = 0$ zawiera wektor $(7, 1)$. Proste prostopadłe do wektora $(7, 1)$ (a zatem prostopadłe do prostej $x - 7y = 0$) muszą spełniać równanie postaci $7x + y + c = 0$. Szukamy takiej prostej, która zawiera punkt $(1, 1)$.

$$7 + 1 + c = 0 \quad \Rightarrow \quad c = -8$$

Prosta $7x + y - 8 = 0$ jest prostopadła do $x - 7y + 5 = 0$ i przechodzi przez punkt $(1, 1)$. Szukamy punktu przecięcia prostych $x - 7y + 5 = 0$ oraz $7x + y - 8 = 0$.

$$\begin{cases} x - 7y + 5 = 0 \\ 7x + y - 8 = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 7x - 49y + 35 = 0 \\ 7x + y - 8 = 0 \end{cases}$$

$$-50y + 42 = 0 \quad \Rightarrow \quad y = \frac{42}{50} = \frac{21}{25}$$

$$x = 7y - 5 = \frac{147}{25} - \frac{125}{25} = \frac{22}{25}$$

Odległość prostej $x - 7y + 5 = 0$ od punktu $(1, 1)$ jest zatem równa odległości punktu $(1, 1)$ od $(\frac{22}{25}, \frac{21}{25})$, czyli

$$\sqrt{\left(1 - \frac{22}{25}\right)^2 + \left(1 - \frac{21}{25}\right)^2} = \sqrt{\left(\frac{3}{25}\right)^2 + \left(\frac{4}{25}\right)^2} = \sqrt{\frac{25}{625}} = \sqrt{\frac{1}{25}} = \frac{1}{5}$$

Zadanie 4.07

Wektor (a, b, c) jest prostopadły do $(1, 2, 3)$ oraz $(3, 2, 1)$ wtedy i tylko wtedy gdy

$$\begin{cases} (a, b, c) \cdot (1, 2, 3) = 0 \\ (a, b, c) \cdot (3, 2, 1) = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} a + 2b + 3c = 0 \\ 3a + 2b + c = 0 \end{cases}$$

$$2a - 2c = 0 \quad \Rightarrow \quad a = c$$

$$b = \frac{-c - 3a}{2} = \frac{-4c}{2} = -2c$$

Liczby a, b, c muszą spełniać warunki $a = c$ oraz $b = -2c$ by wektor (a, b, c) był prostopadły do $(1, 2, 3)$ i $(3, 2, 1)$.

Zadanie 4.08

Niech $A = (1, 2)$, $B = (2, 3)$, $C = (3, 4)$. Punkty A, B, C leżą na jednej prostej wtedy i tylko wtedy gdy wektory \overrightarrow{AB} oraz \overrightarrow{BC} są równoległe.

$$\overrightarrow{AB} = (2 - 1, 3 - 2) = (1, 1)$$

$$\overrightarrow{BC} = (3 - 2, 4 - 3) = (1, 1)$$

Mamy $\overrightarrow{AB} = \overrightarrow{BC}$, więc są równoległe i stąd punkty A , B , C leżą na jednej prostej.

Zadanie 4.10

Niech $A = (3, 5)$, $B = (5, 8)$, $C = (0, 0)$. Kwadrat pola równoległoboku rozpiętego przez wektory u i v wyraża się wzorem³

$$P_{\diamond}^2 = \|u\|^2 \|v\|^2 \sin^2(\angle(u, v)) = \|u\|^2 \|v\|^2 - (u \cdot v)^2$$

Niech $u = \overrightarrow{AB} = (5 - 3, 8 - 5) = (2, 3)$ oraz $v = \overrightarrow{AC} = (-5, -8)$. Wtedy

$$\|u\|^2 = 2^2 + 3^2 = 13$$

$$\|v\|^2 = (-5)^2 + (-8)^2 = 25 + 64 = 89$$

$$u \cdot v = 2 * (-5) + 3 * (-8) = -10 - 24 = -34$$

$$P_{\diamond}^2 = 13 * 89 - (-34)^2 = 1157 - 1156 = 1 \quad \Rightarrow \quad P_{\diamond} = 1$$

Pole trójkąta stanowi połowę pola równoległoboku, więc $P_{\Delta} = \frac{1}{2}$.

³Wzór ten był udowodniony na ćwiczeniach. Znajduje się też w notatkach do wykładu.